

Vastaus kuntalaisaloitteeseen ”Etsivän vanhustyön malli parantamaan ikäihmisten asemaa ja hyvinvointia sekä parantamaan HYTE-valtionosuutta”

Hyvltk 10.12.2025 § 103
83/00.01.02/2025

Valmistelija

Kulttuuri- ja vapaa-aikapäällikkö Erik Räsänen

Rautavaaran kunnan kirjaamoon on saapunut yksityisen kuntalaisen tekemä kuntalaisaloite ”Etsivän vanhustyön malli parantamaan ikäihmisten asemaa ja hyvinvointia sekä parantamaan HYTE-valtionosuutta”. Kuntalaisaloite liitteineen on kokousasian oheismateriaalina. Kuntalaisaloite on osoitettu kunnanhallitukselle, mutta hallintosäännön mukaisesti hyvinvointiin ja terveyteen liittyvät asiat kuuluvat hyvinvointilautakunnalle.

Etsivä vanhustyö on suunnattu yli 65-vuotiaille, jotka ovat jääneet palveluiden ulkopuolelle, joilla on haasteita vastaanottaa tukea tai joilla on muuta yksilöllistä tuen tarvetta. Etsivä vanhustyö pyrkii löytämään ikääntyneen jalkautumalla, kohtaamalla hänet yksilöllisesti ja etsimällä yhdessä oikeat palvelut tai tuen muodot.

Pohjois-Savon hyvinvointialue on aloittanut Etsivän vanhustyön mallin kehittämisen Pohjois-Savon alueella vuonna 2024 (ks. <https://pshyvinvointialue.fi/fi/w/etsivan-vanhustyon-verkostomallia-kehitetaan-pohjois-savossa>). Etsivä vanhustyö ei ole kuitenkaan lailla säädeltyä tai määrättyä toimintaa kuin etsivä nuorisotyö, josta säädetään nuorisolain (1285/2016) 10 §:ssä. Etsivää vanhustyötä muistuttava etsivä työ mainitaan kuitenkin sosiaalihuoltolain (1301/2014) 7a §:ssä.

Kuntalain (410/2015) 23 §:n 1 momentin mukaan ”(k)unnan asukkaalla, kunnassa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä sekä sillä, joka omistaa tai hallitsee kiinteää omaisuutta kunnassa, on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.”

Rautavaaran kunnan hallintosäännön (voim. 1.9.2023 alkaen) 127 §:n mukaan kuntalaisaloitteen käsittelee se kunnanviranomaisen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. HYTE-työ kuuluu Rautavaaran kunnalla hyvinvointilautakunnalle.

Sosiaali- ja terveysministeriön ”Laatusuositus aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen ja kestävien palvelujen turvaamiseksi 2024–2027” näkee etsivän vanhustyön hyvänä toimintamuotona, jonka edellytyksiä kannattaa vahvistaa.

Lähtökohtaisesti etsivän vanhustyön verkostoon liittyminen onkin kannatettavaa. Ennen liittymistä olisi kuitenkin hyvä selvittää, millaisia kustannuksia ja velvoitteita tämä tuo Rautavaaran kunnalle ja miten verkostoyhteistyö toteutetaan esimerkiksi tietojenvaihtamisen osalta.

Liitteet ja oheismateriaali -

Vaikutusten arviointi Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole tarpeen tehdä, sillä asia koskee vasta myöhemmin päätettävää asiaa.

Esittelijä

Vs. rehtori-sivistysjohtaja Silja Kavilo

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta päättää, että etsivän vanhustyön verkostoon liittymisen toimintaedellytyksistä tehdään selvitys. Selvitys etsivän vanhustyön verkostoon liittymisestä ja toimintaedellytyksistä annetaan hyvinvointilautakunnalle. Mahdollinen päätös etsivän vanhustyön verkostoon liittymisestä tehdään selvityksen perusteella.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.